

ВИЈЕСТИ

ОСНОВАНА ЈЕ СЕКЦИЈА ЗА МЉЕКАРСТВО ПРИ САВЕЗУ ПОЉОПРИВРЕДНИХ КОМОРА ФНРЈ У БЕОГРАДУ

На почетку травња о. г. одржана је у Савезу пољопривредних комора у Београду оснивачка скупштина Секције за мљекарство. Скупштину је сазвао Савез пољопривредних комора — а присуствовали су јој представници пољопривредних и ветеринарских факултета, Института за мљекарство ФНРЈ републичких задружних савеза пољопривредних комора и већи број представника мљекарских подuzeћа.

Скупштину је у име Савеза пољопривредних комора поздравио секретар друг инж. Јордан Блажевски. Он се у својој уводној ријечи осврнуо на значење мљекарства у нашој привреди, а напосе у пољопривреди као и задаћи саме Секције.

Реферат о стању и проблемима нашег мљекарства поднио је секретар Секције — друг инж. Бора Ђорђевић.

На скупштини је изабран управни одбор Секције од 11 чланова, у који су ушла 4 представника с подручја Србије, 3 представника из Хрватске, 2 представника из Словеније, 1 из Босне и Херцеговине, 1 из Македоније, односно 6 представника из мљекара, 5 представника факултета, задружних установа и института.

Скупштини су предложена правила, али нису могла бити прихваћена због неколико неразјашњених питања, па су остављена управном одбору, да их измијени и надопуни. Остало је неразјашњено и питање чланства.

У дискусији, која је била прилично жива, постављено је неколико питања. Тако је потакнуто питање, да ли треба основати Секцију или удружење? Затим, како је са учлађењем и дјеловањем самих мљекара и постојећих републичких удружења и одбора у Секцији? Многи дискусанти зачудили су се, што се ни у самом објашњењу задатака и рзда Секције, а ни у реферату не спомињу постојеће републичке организације — Стручна удружења у Србији и Хрватској — и мљекарски одбор у Словенији, — као да их уопће нема.

Након става, који су заузели нарочито представници мљекара, донесен је закључак, да се мљекаре из нар. република, у којима постоје удружења, учлањују у секцију колективно, преко Удружења односно мљекарског одбора у Словенији.

Оснивање мљекарске организације у савезном омјеру поздравили су сви учесници скупштине, а нарочито представници мљекара, јер се у рјешавању низа питања везаних на мљекарство у земљи у том погледу осјећала празнина.

Изабрани управни одбор, па и сам Савез пољопривредних комора чека озбиљан посао: засад, да секција организационо учврсти, да је повеже са заинтересираним организацијама и установама, а одмах затим да почне рјешавати најактуелнија питања која занимају не само осниваче, него и заједницу као цјелину.

Ф.

ЗАНИМЉИВОСТИ

Производња млијека у Норвешкој. Број крава, производња млијека по грлу и укупна производња млијека у задњих 100 година види се из овог прегледа:

Година	Број крава	Производ. по грлу кг	Укупна производ. у мил. кг
1852	693.400	900	634
1875	741.600	1.090	809
1907	722.632	1.400	1.012
1925	773.149	1.534	1.186
1930	864.336	1.761	1.522
1937	795.488	1.650	1.312
1948	767.664	1.800	1.382

Норвешка је земља с малим господарствима. Посебна друштва баве се селекцијом говеда. Год. 1947. било је под контролом 15% крава; просјечна млијечност контроли-

раних крава била је 2476 кг. Постотак масти у млијеку износио је год. 1952. 3,9%, 1930. 3,63%, 1939. 3,7%, а 1949. 3,89%.

Број музара у свијету је 87,7 милијуна, од тога око 50 мил. у Европи, а 25 мил у УСА. Од европских земаља највише крава има Француска 8,700.000, а за њом Зап. Њемачка, Пољска, Италија и Енглеска.

Државе	Број крава у 000	Производ. у 000 t
Француска	8700	14.632
Њемачка	7986	19.716
Вел. Британија	3390	7.306
Шведска	1921	4.596
Холандија	1460	5.173

У Азији и Африци крава даје просечно годишње 500 лит, а у Канади и УСА 2,300, што се приближава просјеку у Европи. У

Холандији је највећи просјек млијечности по крави 4.000 лит. а у Данској, Белгији, Енглеској, Шведској и Зап. Њемачкој варира између 2500—3500 лит.

Утрошак радних сати за производњу 100 лит. млијека на пољ. добрима НРХ:

Пољ. добро	на г. просј.	рад. сати	Дан.
Орловњак	1532	33,3	1469
Нашице	1163	30,0	1320
Осијек I. преко	3000	10,0	415

Утједај температуре на број клица у млијеку. Према испитивањима М. Моцкуот-а на централној станици за микробиологију и млекарска истраживања, млијеко добивено хигијенски и одмах након тога охлађено имало је послје 17 сати 6000 клица у 1 цм³, док у истом млијеку, које се није хладило, 9 мил. клица послје истог времена. Веавер и Јенсен су установили, да се код 21°C Сваких пола сата подвостручује број клица у 1 цм³.

Шхеуринг (УСА) на основу систематских испитивања установио је, да се број популација клица у 1 цм³ млијека које је у почетку имала 3000 клица, према температури за 24 сата повећава и то:

код темп. млијека	број популација клица у 1 цм ³
10°C	4000
15,5°C	97000
21°C	760000

Какво је виме садашње американске источно-фризиске краве? По споменику краве Сегис Проспект источно-фризиске пасмине, који је полигнут прије 30 година на улазу у Царнатон Фарм, здјелица те

краве је широка и квадратична као код холандијске краве. Виме се спушта испод скочног зглоба.

Виме садашње американске краве исте пасмине смјештено је више према напред и отрага и у ширину. Гледајући са стране стражњи дио вимена има облик крушке. Бутине с унутрашње стране су празне, па има више простора за виме. Само виме не спушта се испод скочног зглоба.

Увоз расплодних говеда у Италију год. 1954

Пасмине говеда сивосмеђа	бикова	крава и јуница
из Швицарске	474	4624
из Аустрије	4	1634
Укупно:	478	6258
фризиска		
из Холандије	1453	15.414
из Њемачке	3	91
из Шведске	1	45
из Данске	2	21
из УСА	4	—
из Енглеске	1	1
из Канаде	1	1
Укупно:	1465	15.572

Млијечне таблете у Енглеској за школску дјецу

Енглески министар просвјете допустио је, да се распачавају млијечне таблете (ароматизирање и заслађене) у оним школама, које оскудијевају свјежим млијеком. Предност је ових таблета, што се лако чувају до употребе.

РАЗВОЈ ТРЖИШТА КАЗЕИНОМ Г. 1954.

	Производња казеина (у 1000 фунти = 453,60 кг)			Извоз казеина (у 1000 фунти = 453,6 кг)	
	год. 1938.	год. 1953.	год. 1954.	год. 1953.	год. 1954.
Данска	1,155	175	1,700	2,550	1,615
Француска	36,400	19,825	35,000	15,350	30,240
Италија	7,590	13,200	20,280	—	—
Низоземска	5,265	1,450	1,940	1,990	3,860
Норвешка	7,060	7,890	11,000	3,600	3,250
Зап. Њемачка	12,545**	6,170	9,910	—	—
Швицарска	1,100	2,435	2,200	565	1,300
Аргентина	36,850	78,370	83,775	81,670	73,100
Аустралија	5,040	5,870	8,415	2,100	4,000
Н. Зеландија	4,140	15,910	21,455	19,265	18,245
Канада	1,790	4,885	6,165	2,790	4,365
УСА	48,500	5,530	5,500*	—	—
Јужноафрич. Унија	—	—	—	2,800	4,000
Укупно	167,435	163,300	207,340	132,680	143,975

** цијела Њемачка
* просјечно

Аргентина остаје највећи произвођач и извозник казеина. На другом је мјесту Француска, а на трећем Нова Зеландија. Ове земље производе 70% свеукупне производње и судјелују у извозу са неко 80 посто.

ПОТРОШЊА МАСЛАЦА ИЗ ВЛАСТИТЕ ПРОИЗВОДЊЕ И ИЗВОЗА У ШВИЦАРСКОЈ

	Укупно t	По особи кг
год. 1921. — 1930. (годишњи просјек)	21.200	5,4
1931. — 1940. (" ")	26.600	6,5
1941. — 1950. (" ")	22 310	5,0
1951.	28.430	5,9
1952.	29.620	6,1
1953.	29 290	6,0
1954.	31.400	6,3

УВОЗ МАСЛАЦА У ШВИЦАРСКУ ПО „ВУТУРА“

Поријекло	1949/50	1951/52	1952/53 т о н а	1953/54	1954/55
Данска	5.209	1.463	1.919	607	1.497
Шведска	1.358	2.174	2 521	2.120	191
Холандија	3 602	1.259	1.960	947	1.035
Норвешка	466	54	318	—	168
Француска	—	—	—	—	505
Пољска	—	—	—	—	99
Мађарска	200	—	—	—	—
Румуњска	10	—	—	—	—
Аргентина	207	—	—	—	—
	11 052	4.950	6.714	3.674	3.495

ИСПРАВКА

На првој унутрашњој страни корице уместо — тизлита — треба — тилзита. На страни 50, ред 10 одозго изостављено слово (о) код речи „садржином“. На страни 53 четврти ред одозго, уместо — копате — треба — лопате —. На страни 59 табела, у колони млекара код Новог Сада треба да стоји 1955 год. (недостаје 5). Код хоризонталне колоне 2 (маржа откупљивача), млекара Жупања за 1954 год. треба 2,02, а за 1955 г. треба 2,06. Код хоризонталне колоне 3, млекара Сарајево треба у 1955 год. да стоји 5,13, а код Скопља у 1954 г. 0,86. Код колоне — свега — код млекаре Скопље у 1955 г. треба 38,22, а Сарајева 24,31. I. Набавна цена млека код млекаре у Љубљани у 1955 г. треба 27,83. Амортизација код млекаре у Жупањи у 1955 г. треба 2,39. Плате са соц. доприносом код млекаре у Жупањи у 1955 г. треба 1,33. Остали трошкови код дела I, код Загребa у 1954 треба 6,49; Скопља у 1955 г. 2,96, Нови Сад у 1955 г. 4,06. Цена коштања код Осиека у 1954 г. треба 30,30, а код Жупање 1955 г. 30,20. Губитак код Жупање у 1955 г. треба —3,20. У последњој колони табеле код Љубљане у 1954 г. треба да стоји 8,34, а код Жупање у 1954 г. 12,53.

На страни 61 треба Инж. Мома.

На страни 62 пасус трећи, први ред, треба: У разним.....

На страни 62 пасус четврти, на крају уместо тачке треба знак узвика (!). На истој тој страни ред 33 треба да стоји — куповином —.

На страни 63 ред 20 треба — пострно —, код реда 23 (дкг. ш.в.) треба 67,5. Код реда 24 треба — пострне —. Код реда 28 (норма:) треба 550,0, а не 350,0.

На страни 66 десни стубац, ред 37, треба да стоји — водич —

На страни 72 код дела *исправак* ред 8 треба да стоји: (мл) воде на 1 литру H₂SO₄ спец. теж. 1,825—1,830.